

Mađarska je povrijedila pravila prava Unije o kvaliteti zraka

Povrijedila je obveze da na svojem cjelokupnom državnom području osigura, s jedne strane, poštovanje dnevne granične vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀ i, s druge strane, da razdoblje prekoračenja te vrijednosti bude što je moguće kraće

Budući da je Mađarska povrijedila više svojih obveza na temelju Direktive o kvaliteti zraka¹, Komisija je protiv te države članice pred Sudom pokrenula postupak zbog povrede obveze. Konkretno, Komisija je Mađarskoj prigovorila da je sustavno i ustrajno prekoračivala dnevnu graničnu vrijednost za lebdeće čestice PM₁₀², s jedne strane, od 1. siječnja 2005. u zonama grada Budimpešte i doline rijeke Šajo te, s druge strane, od 11. lipnja 2011. (uz iznimku 2014. godine) u zoni grada Pečuha, sve do 2017. godine u svim trima predmetnim zonama. Osim toga, Komisija je od Suda zahtijevala da utvrdi da povreda postoji od 11. lipnja 2010., s obzirom na to da Mađarska nije ispunila obvezu osiguranja da razdoblje prekoračenja predmetne granične vrijednosti bude što je moguće kraće.

Sud je u današnjoj presudi najprije podsjetio na to da je sama činjenica da je granična vrijednost za lebdeće čestice PM₁₀ prekoračena dovoljna da bi se utvrdila povreda na tom temelju. Iako se na temelju prikupljenih podataka očito moglo utvrditi da je između 2005. i 2017., uključujući tu godinu, postojao djelomičan trend smanjenja, **u predmetnim je zonama dnevna granična vrijednost za lebdeće čestice PM₁₀ bila vrlo redovito prekoračivana** te je stoga jasno da se ta prekoračenja moraju smatrati sustavnima i ustrajnim.

Kad je riječ o argumentu Mađarske koji se temelji na navodnom znatnom utjecaju prekograničnog onečišćenja na kvalitetu zraka u predmetnim zonama, Sud je istaknuo da je zakonodavac Unije prilikom utvrđivanja primjenjivih graničnih vrijednosti tu okolnost u potpunosti uzeo u obzir. U svakom slučaju, topografska i klimatska obilježja koja su osobito nepovoljna za raspršivanje onečišćenja koja mogu karakterizirati predmetne zone nisu takve prirode da bi Mađarsku mogla osloboditi odgovornosti za prekoračenje graničnih vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀. Upravo suprotno, ta su obilježja elementi koji se moraju uzeti u obzir u okviru planova za kvalitetu zraka koje je ta država članica na temelju Direktive dužna izraditi za te zone, kako bi što je ranije moguće postigla graničnu vrijednost u slučaju njezina prekoračenja.

Sud potom podsjeća na to da, iako činjenica da država članica prekoračuje granične vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀ sama za sebe nije dovoljna kako bi se smatralo da je ta država članica povrijedila obveze koje ima na temelju Direktive da izradi planove za kvalitetu zraka kojima se predviđaju odgovarajuće mjere te da u te planove uključi određene minimalne informacije, **ona, međutim, mora osigurati da razdoblje prekoračenja bude što je moguće kraće.**

U tom kontekstu Sud utvrđuje da je Mađarska donijela planove za kvalitetu zraka kao i različite mjere za njezino poboljšanje. Međutim, s jedne strane, ti planovi ne sadržavaju jasnu naznaku o procjeni planiranog poboljšanja kvalitete zraka i očekivanom vremenu potrebnom za postizanje

¹ Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL 2008., L 152, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 29., str. 169.)

² Lebdeće čestice PM₁₀ su frakcije lebdećih čestica koje prolaze kroz ulaz sakupljača, kako je definirano u referentnoj metodi za uzorkovanje i mjerenje PM₁₀, EN 12 341, s 50 % učinkovitosti u odstranjivanju čestica aerodinamičnog promjera 10 µm.

željenih ciljeva. Osim toga, predmetnim mjerama ne predviđa se datum na koji će se u predmetnim zonama osigurati poštovanje dnevne granične vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀, nego se njima u nekim slučajevima predviđa trajanje provedbe, koje se može protegnuti na više godina nakon stupanja na snagu graničnih vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀.

Slijedom toga, Sud je istaknuo da **Mađarska očito nije pravodobno donijela odgovarajuće mjere kojima je moguće osigurati da razdoblje prekoračenja graničnih vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀ u predmetnim zonama bude što je moguće kraće**. Stoga je dnevna granična vrijednost za lebdeće čestice PM₁₀ u tim zonama bila sustavno i ustrajno prekoračivana tijekom šest odnosno osam godina.

U tim je uvjetima Sud **utvrdio da je Mađarska povrijedila svoje obveze, kako kad je riječ o prekoračenju dnevne granične vrijednosti za lebdeće čestice PM₁₀ u predmetnim zonama tako i kad je riječ o povredi obveze osiguranja da razdoblje tog prekoračenja bude što je moguće kraće**.

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku.

Ako Komisija smatra da država članica nije postupila u skladu s presudom, može podnijeti novu tužbu kojom će zahtijevati novčane sankcije. Međutim, u slučaju kad država nije Komisiji priopćila mjere kojima provodi direktivu, Sud može, na Komisijin prijedlog, nametnuti sankcije već u postupku koji dovodi do prve presude.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293